

Magdalenina knjižnica na kotačima: od priča u bibliobusu do priče o bibliobusu

Ana Škvarić

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica narodna je knjižnica koja nudi usluge i razvija programe za korisnike svih dobnih skupina, različitih obrazovnih profila i raznovrsnih interesa. Kao jedina narodna knjižnica u gradu Koprivnici posvećena je prvenstveno prepoznavanju i zadovoljavanju potreba lokalne zajednice, njegujući pritom misiju širenja pristupa znanju, informacijama, neformalnom i informalnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju. U okviru ove županijske knjižnice djeluje jedna od 9 postojećih bibliobusnih službi u Republici Hrvatskoj, i to kontinuirano od 1979. godine. Koprivnički bibliobus danas obilazi 33 naselja u 17 općina na području Koprivničko-križevačke županije, a usluge pokretne knjižnice u 2020. godini koristilo je ukupno 1845 članova, većinom djece.

Osim što u mala i udaljena naselja u županiji donosi knjige i omogućuje pristup informacijama, bibliobus daje i važan kulturni doprinos životu u malim mjestima. Kao i u matičnoj knjižnici, u bibliobusu postoji velik broj sadržaja za najbrojniju korisničku skupinu – djecu predškolske i školske dobi. Najčešće su to čitaonice, pričaonice te kreativne i slične radionice poticanja čitanja i rane pismenosti, koje provode knjižničari prilikom svojih redovitih obilazaka, ali i književni susreti, promocije knjiga, predstave i predavanja koja bibliobusna služba organizira i dovodi u vrtiće, škole i seoske društvene domove. Bibliobus dovozi priče i dovodi ljude koji pišu i pričaju priče što je uobičajena praksa u radu pokretne knjižnice i temelj njezina djelovanja. Kad nastane priča inspirirana radom službe, može se govoriti o dodanoj vrijednosti, a suradnja koprivničke bibliobusne službe i Željke Horvat-Vukelja, jedne od najistaknutijih hrvatskih dječjih književnica, donijela je upravo takvu novu vrijednost; spontano je i neočekivano rezultirala nastankom priče i objavljivanjem slikovnice „Magdalenina knjižnica na kotačima“.

„Magdalenina knjižnica na kotačima“ inspirirana je autoričnim gostovanjima u dječjim vrtićima i školama u Koprivničko-križevačkoj županiji u organizaciji koprivničke bibliobusne službe. Tijekom 2015., 2016. i 2017. godine Željka Horvat-Vukelja gostovala je u školama i vrtićima u osam naselja županije. Djeci se predstavila pričama u formi „pričokaza“ koji opisuje kao pripovjedačko-scenski oblik, a izvodi uz pomoć jednostavnih, ali atraktivnih i maštovitih rekvizita. Tijekom susreta i putovanja autorica je upozнала način rada bibliobusne službe, prepoznala njezinu važnost u unapređenju kulturnog života malih i udaljenih mjesta, upozнала korisnike pokretne knjižnice i zblížila se s tadašnjom voditeljicom službe s kojom je usko surađivala u svim koracima organizacije i provedbe gostovanja. Svoje iskustvo pretočila je u toplu i edukativnu priču kroz koju najmlađi čitatelji i njihovi roditelji imaju priliku naučiti čemu služi bibliobus i na koji način funkcionira knjižnica na kotačima, a čiji je glavni lik, Magdalena, kreiran prema stvarnoj knjižničarki i inspiriran njenim iskustvom rada na terenu i zajedničkim iskustvom provedenih gostovanja.

Željka Horvat-Vukelja priča priču o mladoj knjižničarki koja nastoji privući stanovnike malog mjesta da se učlane u knjižnicu – u njezinoj misiji pomoći će joj jedan pas, jedan stariji čovjek će se zahvaljujući knjižničarki prisjetiti svog djetinjstva i mladosti, a mještani koji su bili vječno zaposleni početak će čitati i posuđivati knjige. Kroz sretan završetak priča donosi pouku o važnosti čitanja i zašto treba čitati – jer knjige usrećuju!

Priča „Magdalenina knjižnica na kotačima“ dovršena je 2019. i iste je godine predstavljena u emisiji „Priča za laku noć“ Hrvatskoga radija. Budući da je inspirirana upravo radom koprivničkog bibliobusa, korisnicima njegovih usluga

i radom djelatnika službe, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica smatrala je važnim učiniti je dugoročno dostupnom svojim korisnicima, ali i svim ljubiteljima kvalitetnih priča i ilustracija, pa je 2020. krenula u objavljivanje istoimene slikovnice. Ilustracije Andreje Živko dale su život likovima, a slikovnica je objavljena u prosincu 2020. godine. Riječ je o prvoj slikovnici objavljenoj u tiskanom izdanju u nakladi Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica.

Pokretne knjižnice važni su stupovi razvoja lokalne zajednice, promicatelji čitanja i rane pismenosti, cjeloživotnog učenja, socijalne uključenosti, jednakosti i pravičnosti. Djeca koja od najranije dobi čitaju iz užitka, uz roditelje i članove najuže obitelji koji ih u tome potiču te uz podršku knjižničara i odgojno-obrazovnih stručnjaka koji im omogućuju dostupnost građe i odabir kvalitetnih sadržaja, senzibilizirana su za potrebu i važnost cjeloživotnog učenja, lakše usvajaju nova znanja i vještine, razvijaju socijalnu osjetljivost i empatiju. Slikovnica o knjižnici na kotačima ističe ljepotu i važnost čitanja, ali i nužnost postojanja pokretnih knjižnica, a njezino objavljivanje popularizira i dodatno naglašava značaj bibliobusa kao jedinih dostupnih knjižnica u mnogim malim mjestima. Objavljivanjem slikovnice Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica ujedno promovira knjižnični rad kao djelatnost od velike društvene važnosti u Hrvatskoj, naglašava važnost stručne izvrsnosti knjižničara i promovira nužnost širenja i razvoja županijske i nacionalne knjižnične mreže. Osim toga, djelatnici narodnih knjižnica svakodnevno su suočeni s izazovima obavljanja mnogih vrsta poslova (pored toga što su knjižničari, oni na dnevnoj bazi rade i kao koordinatori i voditelji programa i projekata, stručnjaci za odnose s javnošću, edukatori i psiholozi) kako bi što uspješnije podržavali stvaranje

Gostovanje Željka Horvat-Vukelja u Koprivničkom Ivancu

zajednice koja čita, uči, uključuje, stvara i doprinosi sveukupnom razvoju i dobrobiti. „Magdalenina knjižnica na kotačima“ rezultat je takvoga angažmana. Kroz uključivanje zajednice i suradnika u zajedničke aktivnosti nastali su novi proizvodi i usluge – slikovnica o zajednici i za zajednicu koja će privući nove korisnike i motivirati ih na daljnje čitanje iz užitka, učenje i stvaranje.

Kroz uključivanje zajednice i suradnika u zajedničke aktivnosti nastali su novi proizvodi i usluge – slikovnica o zajednici i za zajednicu, koja će privući nove korisnike i motivirati ih na daljnje čitanje iz užitka, učenje i stvaranje. ■

INFO

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: <https://www.knjiznica-koprivnica.hr/>

Više o priči „Magdalenina knjižnica na kotačima“ saznajte na: <https://www.knjiznica-koprivnica.hr/vijesti/magdalenina-knjiznica-na-kotacima-prva-tiskana-slikovnica-u-nakladi-knjiznice-i-citaonice-fran-galovic/>

Željka Horvat-Vukelja i Ana Škvarić u bibliobusu